

31 maart 2021 ARTIKEL GEPLAATST DOOR WIJNAND BEEMSTER

Verbindingsdag Circulaire Openbare Ruimte in het teken van verbinding zoeken

Straatbeeld organiseerde in samenwerking met het platform BuitenSpelen en BouwCirculair op 30 maart de Verbindingsdag Circulaire Openbare Ruimte. Ruim 200 deelnemers hadden zich ingeschreven voor dit online event. Centraal stond de vraag hoe je circulariteit van beleid vertaalt naar de praktijk. Volgens dagvoorzitter Chantal Verspaille, tevens schepen in België, doen we nog te weinig aan circulariteit. Haar oplossing? Verbinding zoeken en elkaar inspireren.

Daaf de Kok, BouwCirculair, ziet wel vooruitgang. In zijn keynote – deels een interview met Verspaille – constateerde hij dat de afgelopen negen jaar ‘al zoveel is gedaan’. Relativerend voegde hij er nog wel aan toe: “het vliegtuig is weliswaar aan het opstijgen, maar soms is moeilijk te zien of-ie al los van de grond is.”

Tips

Op de vraag van Verspaille hoe we los van de grond kunnen komen, en wat we moeten doen om met circulariteit de gestelde doelen te halen (50 procent circulair in 2030 en 100 procent in 2050) antwoordde De Kok: “Elkaar opzoeken. Publieke en private partijen, vraag en aanbod, moeten de handen ineen slaan. En: ga dingen uitproberen, bijvoorbeeld in proeftuinen, zoals wij dat doen binnen BouwCirculair. En kijk om je heen wat er al gaande is. Er kan al veel meer dan wat we nu doen. Wees ook niet bang om fouten te maken – fouten zijn een zegen! En durf je rebels op te stellen maar doe dat wel verstandig. Breng de risico’s in beeld, want vaak gaat het om overheidsgeld en dat zijn onze eigen centen, daar moet je voorzichtig mee omgaan.”

Sessies

Dat er al veel gebeurt, werd duidelijk in het vervolg van de Verbindingsdag. Joost Sweep van KSP in Lelystad vertelde in een interview met Verspaille over een circulair systeem voor ondergronden dat zijn bedrijf heeft opgezet. In sessies, verdeeld over drie rondes, werden deelnemers ingeleid in wat tot nu toe al is gebeurd ‘op weg naar Parijs’. Zo vertelde Tjibbe Winkler (Bruggencampus Flevoland Floriade) over de circulaire ambities van de gemeente Almere, toegespitst op de Bruggencampus en het Grondstoffen Collectief. Winkler vertelde aansluitend dat Almere bezig is met de oprichting van een Academie voor Circulariteit. Thea Attevelt, ook van de Gemeente Almere, en Lucas Visser (Krinkels), gingen in op het circulair maken van speelruimten in Almere. “Soms is het prutsen”, zei Attevelt. Samenwerking met Krinkels, Idverde en Donker Groep helpt om meters te maken. “Al doende van elkaar leren.” In haar presentatie had ze een toepasselijke spreuk van Loesje verwerkt die dat prima verwoordde: “waarom moeilijk doen als het samen kan.”

Keynote Peter van Assche

Peter van Assche, architect en lector Architecture & Circular Thinking aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam, sloot de Verbindingsdag af met een inspirerende keynote. Van Assche pleitte voor nieuwe manieren van denken. Van lineair naar circulair vraagt om een andere set van regels. Ogenscheinlijk vaststaande waarden zijn gebaseerd op regels, zoals axioma's in wiskunde, maar als je de regels verandert, ontstaan er nieuwe waarden. Vergelijk dat met de overgang van een decimaal naar een binair stelsel. Zo krijg je een nieuwe logica en die hebben we nodig voor een circulaire samenleving. Van Assche liet aan de hand van voorbeelden zien wat de gevolgen zijn van zo'n paradigmashift van lineair naar circulair. Alhoewel circulair – in de zin van een cirkel – in de optiek van Van Assche draait het veel meer om een dynamisch web van elementen die op elkaar ingrijpen en uitwisselbaar zijn. Niets gaat verloren.

Zo'n circulair ecosysteem heeft ook een aantrekkelijk financieel perspectief: je kunt met alle elementen in alle fases van ontwerp tot en met sloop geld verdienen. Maar voordat het zover is, moeten natuurlijk eerst die oude regels op de schop om ruimte te maken voor een nieuwe logica, zoals de Engelse wiskundige en schrijver Lewis Carroll dat deed in Alice in Wonderland. Een logica waarin parallelle lijnen elkaar nou juist wel snijden.

Banjolied

Verspaille vatte de Verbindingsdag samen in een pakkend slotlied. Zich begeleidend op een banjo zong zij luid en duidelijk hoe we met circulariteit vaart kunnen maken: door elkaar te inspireren en circulariteit gewoon te doen. In een chat benadrukt Daaf de Kok aan het einde van de bijeenkomst ook nog het belang van samenwerking: "We hebben elkaar allemaal nodig, alleen zijn we nergens en kunnen we weinig of niets maar met elkaar kunnen we het verschil maken zoals we dat vandaag met elkaar doen."